1 Heb je bedenkingen bij de verlenging van onze oudste kernreactoren? Ontdek hier hoe je ze kan melden

Vanaf vandaag kan elke burger vragen en opmerkingen formuleren bij het langer openhouden van de kernreactoren Doel 1 en Doel 2 tot 2025. Die bevraging moest er komen van de rechter om een fout uit het verleden recht te zetten. Ook onze buurlanden kunnen advies geven. In principe moet de regering dan rekening houden met al deze opmerkingen voor ze een nieuwe, verbeterde wettekst opstelt.

Nina Verhaeghe

do 15 apr 08:15

Voor u te hard van stapel loopt: de publieksbevraging die vanaf vandaag mogelijk wordt, gaat niet over het heikele politieke debat of ons land de kernuitstap moet uitstellen. Dat zou dan gaan over de vraag of onze jongste reactoren, Doel 4 en Tihange 3, ook nog na 2025 aan de slag moeten blijven. Die knoop moet dit najaar definitief worden doorgehakt.

2 Beslissing uit 2015

Waar het vandaag over gaat, is de verlenging van onze oudste reactoren, Doel 1 en Doel 2. Aanvankelijk hadden die in 2015 dicht moeten gaan maar in datzelfde jaar 2015 besliste de regering op de valreep om de deadline voor Doel 1 en 2 tien jaar op te schuiven: de reactoren werken dus nog altijd en blijven dat ook doen tot in 2025.

Maar de manier waarop die beslissing in 2015 is genomen, is niet correct verlopen. Dat oordeelde het Grondwettelijk Hof vorig jaar. Het ging daarmee in op de vraag van onder meer de Bond Beter Leefmilieu, die geprotesteerd had tegen de verlenging van Doel 1 en Doel 2.

3 Gelijk van de rechter

Het Hof trad de milieubeweging bij op twee punten. Er had in 2015, voorafgaand aan de verlenging van de reactoren, een milieueffectenrapport (MER) opgesteld moeten worden, een studie dus van de impact op bijvoorbeeld de gezondheid van mens en dier, het landschap, de biodiversiteit enzovoort.

Ook had de burger inspraak moeten krijgen in deze procedure en dit had zelfs tot over de grenzen van ons land moeten gebeuren, omdat de uitbating van een kerncentrale gevolgen kan hebben voor een groot gebied. Dat die inspraak en dat MER er destijds niet zijn gekomen, was omdat uitbater Engie aanvoerde dat het gewoon ging om een bestaande toestand die verlengd wordt. Maar het Hof dacht daar dus anders over.

4 Inspraak tot op duizend kilometer

Beide fouten worden nu rechtgezet. Er is intussen een MER opgesteld door het Studiecentrum voor Kernenergie in Mol, in samenwerking met externe partners. Dat rapport staat sinds vandaag online op de website van de Federale Overheidsdienst Economie en daar kan iedereen dus zijn bedenkingen kwijt, en dat tot 15 juni.

De inspraak moet trouwens georganiseerd worden tot in een straal van duizend kilometer rond de kerncentrale van Doel. De Belgische overheid heeft zestien landen gecontacteerd met de vraag wie betrokken wou worden in dit proces. Uiteindelijk hebben negen landen de vinger opgestoken: Nederland, Duitsland, Luxemburg, Denemarken, Zweden, Ierland, Oostenrijk, Tsjechië en Polen.

Alle reacties die binnenkomen zullen geanalyseerd en gebundeld worden door het Studiecentrum voor Kernenergie en dan worden toegevoegd aan het openbaar onderzoek. In principe moet de regering deze opmerkingen dan "meenemen" in de nieuwe wettekst die ze opstelt en die ten laatste tegen eind 2022 goedgekeurd moet worden in het parlement.

5 Heeft dit zin?

De vraag kan gesteld worden wat het nut is van deze hele operatie omdat de uitkomst bekend is. De kalender van de kernuitstap ligt vast, toch zeker voor onze oudste reactoren: Doel 1 en 2 blijven open tot in 2025, tien jaar langer dan aanvankelijk gepland, wat de burger daar ook van vindt. De regering kreeg namelijk van de rechter ruim de tijd om de situatie te regulariseren. Is dit dan een slag in het water?

Wij moeten motiveren wat wij doen

Tinne Van der Straeten, federaal minister van Energie

"Helemaal niet", zegt federaal minister Tinne Van der Straeten (Groen). "Hier is een fout gemaakt die moet worden rechtgezet. En ja, dit heeft belang, wij moeten motiveren wat wij doen en de reacties van de burgers beoordelen en mee opnemen in het nieuwe wetsontwerp."

Ook de Bond Beter Leefmilieu, die destijds de rechtszaak aanspande tegen de verlenging van Doel 1 en 2, vindt de publieksbevraging nog zeer relevant. "Dat de burger nu aan het woord komt, is een belangrijk signaal", zegt Erwin Cornelis.

Dit heeft ook belang voor de toekomst, voor het debat over de mogelijke verlenging van Doel 4 en Tihange 3

Erwin Cornelis, Bond Beter Leefmilieu

"Het gaat immers niet alleen over de verlenging van Doel 1 en 2 tot 2025. Dit heeft ook gevolgen voor een mogelijke verlenging van Doel 4 en Tihange 3, waar sommigen voor pleiten. Ook uitbater Engie Electrabel en de regering moeten zich aan de wet houden."

Engie Electrabel zegt "altijd gehandeld te hebben in overeenstemming met de wet. Als wij wettelijk vergund zijn om te exploiteren, dan doen wij dat ook".